

1 mei

1 mei, voor ons een dag als iedere andere, maar niet voor de Fransen.

Voor acht uur 's morgens staat Michel al aan de deurbel te trekken. Of monsieur maar de koeien wil gaan voeren. Als ik vraag "Waarom?" kijkt hij me aan alsof ik nog dommer ben dan hij al dacht. "Premier mai, monsieur, dan werken we niet," en weg is hij. Eigenlijk ben ik blij dat hij weg is, kan ik mooi doen en laten wat ik wil.

De meeste koeien staan nog op stal en naast voeren, moeten we ook uitmesten. Dat bestaat uit de mest naar achter trekken op een mestketting en dan opnieuw stro onder de koeien schuiven. Zelfs het uitmesten geeft meningsverschillen. Michel vindt het maar raar dat ik de ketting aanzet en dan begin te trekken, dat hoort niet, eerst de mest erop en dan pas aanzetten. Gelukkig is hij er niet en vrolijk doe ik alles op mijn eigen wijze. Als er dan ook nog een koe moet kalveren, kan ik m'n geluk niet op.

Normaal, als er eentje kalft, roept Michel me om me dan te zeggen: "Nog even wachten." Dat even loopt altijd uit op uren. Eerst moet de koe gaan liggen en dan mag ik toekijken hoe hij het allemaal zelf doet. Het feit dat ik in Nederland honderden koeien heb laten kalveren, telt schijnbaar niet mee. Maar nu ben ik alleen en moet ik het zelf klaren. De koe wil wel, maar het kalf is te groot en we moeten de vecarts bellen, die gelukkig gauw komt en besluit een keizersnede toe te passen. Net als hij bijna klaar is, komt Michel de stal op en vraagt verwonderd wat eraan de hand is. Trots kan ik hem vertellen dat de koe niet op z'n terugkeer wou wachten en zonder hem was begonnen. Ik voelde dat hij zich een beetje schaamde dat hij de koe over het hoofd had gezien en volgens mij steeg ik een beetje in achting.

Daags erna gaan alle koeien naar buiten. Is het een teken of puur toeval?

Tussen het werk door moet er nog van alles geregeld worden op administratief gebied en Pim de Roos is geregeld bij ons om allerlei zaken op te lossen.

We moeten een verblijfsvergunning hebben, ik moet een bewijs overhandigen dat ik een boerderij kan runnen, we moeten ingeschreven worden in de gemeente. Een goede gelegenheid om kennis te maken met Madame le Maire (de burgemeester). Het is een adellijke vrouw van rond de dertig, net iets ouder dan ik, maar er ligt een wereld van verschil tussen ons in. Ze is heel vriendelijk en nieuwsgierig naar onze beweegredenen om naar Meillant te komen. Pim kan nu z'n lol op, hij vindt het prachtig Madame le Maire alles uit te leggen en te kwatsen op hoog niveau. Anita en ik zitten er eigenlijk voor spek en bonen bij. Als we weer gaan, laat ze duidelijk merken dat we niet moeten aarzelen haar te contacteren als er problemen zijn. We danken haar vriendelijk en nodigen haar uit een keertje bij ons op bezoek te komen.

Weer thuis stippelen we de dag voor morgen uit. Pim blijft slapen, want morgen moeten we al vroeg richting Bourges om daar administratieve problemen de wereld uit te helpen. Onder het genot van steeds meer pilsjes komt Pim nog eens terug op Madame le Maire. Volgens hem kon je aan haar gezicht

en haar manier van lopen zien dat ze van adel was. Toen had hij niet kunnen denken dat ze twee jaar later, bij een uitwisseling met Nederlandse voetballers, in een Brabants café op het biljart, haar danskunsten zou vertonen!

Bourges, een mooie stad in Midden-Frankrijk met een prachtige kathedraal, veel oude huizen en cultuurschatten. Als we daar rondrijden, hebben we hier niet zozeer oog voor.

Onze gedachten liggen bij formulieren invullen, tenminste bij mij. Pim denkt misschien wel aan Madame le Maire.

We worden ontvangen door een stel oude, in mijn ogen althans, vrouwen die er plezier in scheppen om onze vragen en antwoorden zogenaamd niet te begrijpen. Uiteindelijk worden we doorverwezen naar een man die wel alles snapt en ons uitlegt wat er ontbreekt aan m'n papieren. Er moet een papiertje komen uit Nederland, ondertekend door de burgemeester van m'n oude woonplaats, waarin staat dat ik samen met m'n vader op onze boerderij gewerkt heb. En dat minstens tien jaar. Dat was het! Die hele reis voor zo'n lullig briefje. Het zal niet de laatste keer zijn dat we ons ergeren aan Franse administratieve futiliteiten.

Het feit dat er een nieuwe boer op "le Petit Givry" is gekomen, heeft de ronde al gedaan en van heinde en ver komen er vertegenwoordigers langs om hun materiaal aan te prijzen.

Iedere dag roept Anita me wel eens dat er een "monsieur" op me staat te wachten. In het begin was het voor Anita nog moeilijk om in het Frans iets te zeggen en viel het niet mee zich correct uit te drukken. Die ene keer dat ze de "monsieur" wou uitleggen dat ik er niet was, zullen we niet meer vergeten. We hadden onze vrienden Marlies en Theo op bezoek en Anita wou even laten horen dat haar Frans de goeie richting op ging. Ze wou zeggen: "Fons is er niet," maar ze zei: "Mon mari n'est pas d'hier," uit het Frans vrij vertaald: "Fons is niet van gisteren." Anita heeft nog lang moeten horen dat ik van "gisteren" was.

Het is nu half mei, we moeten hoognodig het land ploegen om maïs te zaaien en kunstmest te strooien.

Het gekochte materiaal is inmiddels geleverd en bij de buurman hebben we een grote ploeg gekocht. Vrij duur, maar ik dacht er goed aan te doen niets van de prijs af te doen, je weet maar nooit of je de burens nog nodig hebt.

Vol goede moed gaan we aan het ploegen, maar al gauw breekt er een schaar van de ploeg af. Toen zagen we dat deze al een keer gelast was op dat punt. Om niet meteen ruzie met de burens te krijgen, heb ik er verder nooit iets van gezegd. Toen hij me later een keer vroeg hoe het met ploegen ging, loog ik: "Goed, maar ze is te zwaar voor de tractor, we hebben er een schaar afgehaald."

De kunstmest voor het koren en voor de weilanden gaan we halen bij de co-operatie. Het is niet aan de deur aan, maar als we het zelf halen, is het

goedkoper. Samen met m'n vader heb ik alles al weken geleden besteld. We meenden dat we een goede slag geslagen hadden. We hoefden niet meteen te betalen, dat hoefde pas als we het koren en de maiskorrels daar weer leverden. De rente daarover? Oh, dat was niet veel, daar moesten we ons niet druk over maken. Ne vous inquiétez pas, het is maar anderhalf procent. En inderdaad, anderhalf procent is niet veel. Maar wel als dit per maand is! We meenden echt dat het per jaar was, pas in de herfst kwam ik erachter toen de afrekening van het graan overlegd werd. In plaats van te beuren moesten we nog bijleggen.

Gelukkig konden m'n ouders bijspringen, anders waren we toen al failliet gegaan.

Onze fout was geweest om met Nederlandse ideeën te werken. We, of liever ik, had veel te veel kunstmest gestrooid. Het was toch niet duur, dus maar een beetje meer.

We hadden ook een grotere hooiopbrengst, een veel grotere zelfs, maar het graan was geen succes.

Na dat eerste jaar hebben we steeds minder met Nederlandse ideeën gewerkt om uiteindelijk Franser dan de Fransen te gaan boeren met een redelijk goed resultaat.

Via de vorige eigenaar waren we lid geworden van een soort kleine coöperatie, een Cuma, een groep boeren die samen materiaal in bezit heeft.

Het was een vergadering en ik was ook uitgenodigd. Ik erheen, want ten slotte hadden we de zaaimachine voor de mais nodig. Het begon om tien uur 's morgens en ik was al bang dat ik te laat zou zijn, maar als in Frankrijk een tijd wordt afgesproken, moet men dat met meer korreltjes zout nemen. Ik zou bijna zeggen met een kilo. Klokslag tien kwam ik binnen. Lege stoelen gaapten me aan. Niks te laat, gewoon "Frans". Na enige tijd druppelden de anderen binnen, en kon de vergadering beginnen. Eerlijk gezegd heb ik er niks van begrepen. Het enige wat ik verstond was "le nouveau" en dan knikte ik maar vriendelijk, maar voor de rest was het voor mij onmogelijk om iets te volgen. Toen het bijna afgelopen was, wilden ze nog de "nieuwe" bedanken voor het vertrouwen in hun Cuma, tenminste zo begreep ik het. En gelukkig begreep ik het volgende ook: ze wilden mij secretaris maken! Niemand wilde dat natuurlijk, dus de "nieuwe" kon dat mooi doen. Hoe weet ik niet meer, maar op een of andere manier heb ik ze duidelijk gemaakt dat m'n Frans niet goed genoeg was om secretaris te spelen.

Deze eerste vergadering was tevens de laatste. Om ieder risico te vermijden dat ik nog een keer tot ik-weet-niet-wat gebombardeerd zou worden, laat ik de vergaderingen voor wat ze zijn.

De dagen worden steeds langer, zowel in lichturen als in werkuren. Geregeld kom ik pas na middernacht binnen. Nu begint het pas tot me door te dringen hoe groot de boerderij eigenlijk is. Steeds meer vraag ik me af hoe andere boeren dit alles klaar krijgen, de boerderijen in de buurt zijn ook niet echt klein. Gelukkig is Anita optimistisch ingesteld en meent ze dat dit maar